

[Poul Clausen.]

mængdesalget af fløde kontra mængdesalget af mælk, er så horrible, at alene det viser, at ordningen får følger, som er i høj grad uønskelige. Det er en kunstig måde at forhandle produkter af den art på, og det kan ikke nytte noget, man vil påstå, at det gør varerne billigere, end de bliver under frie handelsmæssige forhold.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Jeg er ikke utilfreds med, at det ærede medlem hr. Anker Lau i sit sidste indlæg erklærede, at han måtte erkende, at mælkeordningen var hensigtsmæssig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden: Da der kun er én tingsekretær til stede, må der konstitueres en sekretær. Jeg beder det ærede medlem hr. Lysholt Hansen om midlertidigt at fungere som sekretær.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af lovforslagets tekst

forkastedes med 80 stemmer mod 49; 10 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 2, § 3, således ændret, ændringsforslagene nr. 3 og 4, § 4, således ændret, ændringsforslag nr. 5, § 5, således ændret, §§ 6-9, ændringsforslagene nr. 6 og 7, § 10, således ændret, og §§ 11-15

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2963, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 475).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Ove Hansen): Som ordfører for udvalget skal jeg oplyse, at vi har holdt fem møder, modtaget en deputation fra Foreningen „Bymæssige Kommuner“, ligesom det ærede medlem hr. Sønderup har haft foretræde for udvalget. Udvalget har haft samråd med indenrigsministeren, hvorunder man har drøftet de særlige forhold, der gør sig gældende for Skjern kommunes vedkommende, idet denne kommune som bekendt fra 1. april i år bliver købstad.

Det har ikke været muligt under udvalgsforhandlingerne at opnå enighed om lovforslaget, idet venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget ikke har kunnet tiltræde ministerens forslag. Et flertal, socialdemokratiets, det radikale venstres og retsforbundets medlemmer af udvalget, indstiller derimod lovforslaget til vedtagelse.

Forslaget går som bekendt ud på, at der ydes et tilskud på 1,2 mill. kr. for hver promille, landbrugets forrentningsprocent er under 4,5, og det vil for 1958 betyde, at statens tilskud til amtskommunerne kommer til at andrage 27,6 mill. kr. Der er blevet foretaget en undersøgelse af, hvad denne forhøjelse af tilskuddet ville betyde for visse amter, dersom tilskuddet var blevet udbetalt i 1957. For Holbæk amts vedkommende f. eks. ville grundskyldpromillen for landbrugsejendomme gå ned fra 19,9 til 13,7 promille og for Ringkøbing amt fra 19,4 til 12,9 promille. Her er altså tale om en ret betydelig nedsættelse af promillerne.

Foruden en nedsættelse af grundskyldpromillen for landbrugsejendomme medfører lovforslaget også, at en fiksering af den amtskommunale ejendomsskyld finder sted for samtlige ejendomme i lighed med den fiksering, der har fundet sted for statens og bykommunernes vedkommende.

[Ove Hansen.]

Når socialdemokratiets, det radikale venstres og retsforbundets udvalgsmedlemmer vil medvirke til lovforslagets gennemførelse, skal det ses på baggrund af de vanskeligheder, landbruget har for tiden. Det er vor opfattelse, at der ved vedtagelsen af dette lovforslag gives et ret betydeligt bidrag til lettelse af de amtskommunale skatter på landbrugsejendomme. I betænkningen findes en bemærkning om, at flertallet har afvist en forhandling om, at lempelsen skulle gælde samtlige ejendomme i overensstemmelse med det af venstre og det konservative folkeparti i november i fjor fremsatte lovforslag. Jeg vil gerne hertil sige, at flertallet har fundet en forhandling værdiløs, eftersom vi ikke kunne tiltræde det af venstre og det konservative folkeparti fremsatte forslag.

De ændringsforslag, som er stillet af mindretallet, må vi afvise. Gennemførelsen af ændringsforslagene ville betyde, at der for 1958 skulle udbetales et statstilskud til amtskommunerne på 56 mill. kr. I Ringkøbing amt f.eks. ville grundskyldpromillen for alle ejendomme falde fra 19,4 til 6,8 og i Sønderborg amt fra 12,8 til 0,6. Vi ville finde det helt urimeligt, at staten skulle yde tilskud af en sådan størrelsesorden, og derfor vil jeg anbefale, at man følger flertallets indstilling og stemmer for lovforslaget, som det er fremsat af ministeren.

Thisted Knudsen: Ordføreren for udvalget, det ærede medlem hr. Ove Hansen, har allerede redegjort for udvalgets arbejde og også nævnt, at et mindretal bestående af venstre og det konservative folkeparti har stillet ændringsforslag.

Jeg kan desværre ikke i denne sag rose regeringen for, at den har udvist nogen særlig forhandlingsvilje. Jeg har nærmest det indtryk, at man er gået frem efter den recept: vil I hænge på, så kan I, og vil I ikke, så kan I lade være. Jeg erkender, at tiden var så knap, at en realitetsforhandling faktisk var udelukket, men det gør det efter min opfattelse ikke bedre for folketingets arbejde, at regeringen kommer med et lovforslag på et sådant tidspunkt, at det faktisk er umuligt at gennemføre en realitetsbehandling af forslaget, ikke mindst i betragtning af, at den højtærede indenrigs-

minister er advaret mod en sådan fremgangsmåde. Jeg gjorde det, dengang jeg på venstres og de konservatives vegne den 27. november f. å. fremsatte vort lovforslag. Jeg gjorde det på ny under forhandlingerne om det forliggende lovforslag her i det høje ting. Under udvalgsarbejdet med det private lovforslag hørte man kun det: afvent og se, hvad regeringen vil i denne sag. Vi ventede, og det kom i den ellefte time, hvorfor enhver forhandling blev udelukket. Det beklager jeg.

Når venstre og de konservative har stillet ændringsforslag af den karakter, der her er tale om, skyldes det, at vi opfatter den amtskommunale ejendomsbeskatning, sådan som den har udviklet sig, som en særskat, en beskatning til amtskommunen, der ikke mere følger det gamle princip, at man til den offentlige kasse skal erlægge efter evne. Når vi har stillet en lempelse for samtlige skatteydere i amtskommunerne i udsigt ud fra det hovedsynspunkt, at landbrugets forrentningsprocent må virke afgørende ind her, er det ganske simpelt, fordi vi har den opfattelse, at det er den eneste mulige politiske vej i øjeblikket, og at dette princip blev knæsat i det høje ting i 1933, da den nuværende højtærede økonomiminister fremsatte sit forslag om, at den samlede amtskommunale beskatning skulle sættes i forhold til landbrugets forrentningsprocent.

Under de forhandlinger, der fandt sted i foråret 1957 umiddelbart forud for valget, var det den højtærede landbrugsminister, der fandt frem til den tanke, at man kunne ajourføre den Dahlgaardske bestemmelse, der omfattede samtlige ejendomme, og som omfattede et beløb på 20 mill. kr. i 1933, hvilket svarer til 60 mill. kr. i dag i forhold til den samlede amtskommunale beskatning. Der blev ikke mødet et eneste ord om, at denne lempelse kun skulle omfatte landbrugsejendomme, ikke et ord. Jeg gik ud fra, at det var det Dahlgaardske princip, som lå til grund for det samarbejde, vi dengang havde med det radikale venstre, og hvorunder vi blev enige. Men nu siger man, at det kun skal omfatte landbrugsejendommene. Det mener vi er en særskat; når der skal lempes, skal der lempes for alle, og der skal ikke være tale om almisser for landbrugets vedkommende. Her er der en beskatningsform, som ikke mere har

[Thisted Knudsen.]

bæreevne og bærekraft, hvad flertallet i denne sal ved at vedtage det foreliggende lovforslag faktisk må erkende. Vi har derfor stillet ændringsforslag i overensstemmelse med vort principielle synspunkt, som vi engang delte med det radikale venstre. Jeg skal anbefale folketingets medlemmer at stemme for vore ændringsforslag.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Også jeg skal anbefale at stemme for de af mindretallet stillede ændringsforslag. Det, der for os er motivet til at gå ind i dette arbejde vedrørende amtsbeskatningen, er, at vi mener, at denne beskatning for længst burde have været ændret, således at den hvilede på samme brede grundlag som alle andre fællesopgaver. Derfor er jeg, som jeg sagde ved første behandling af den højtærede indenrigsministers lovforslag, betænkelig ved, at man laver en særlig ordning for landbruget, som altså inden for visse rammer følger bevægelserne op og ned, idet man derved låser en situation fast. Dette mener vi principielt er skatteteknisk forkert, og derfor skal jeg på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for de foreliggende ændringsforslag.

Kirkegaard: Da vi i december sidste år ved behandlingen af et lovforslag fremsat af venstre og konservative drøftede en nedsættelse af de kommunale ejendomsskatter, i ganske særlig grad amtskatterne, begrundede og anbefalede de ærede medlemmer hr. Thisted Knudsen og hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) lovforslaget ved næsten alene at henvise til landbrugets vanskeligheder på grund af det store fald i dette erhvervs indtjening. Jeg henviser i så henseende til folketingets forhandlinger, spalte 1165 ff, især til den tale, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) holdt ved den lejlighed. Jeg tilsluttede mig denne linje; det ærede medlem hr. Thisted Knudsen takkede mig for min positive indstilling til de foreliggende problemer, og jeg håbede, vi kunne få et fornuftigt samarbejde.

Men da regeringens lovforslag kom frem — og det skal indrømmes, at vi måtte vente lidt på det, men der var gode grunde dertil — et forslag, som netop tog hensyn til land-

brugets mindre indtjening og mindre skatteevne, trådte de to ærede medlemmers interesse for landbrugets vanskeligheder i baggrunden. Nu var det langt mere en almindelig nedsættelse af amtskatterne, de to ærede medlemmer argumenterede for. Desværre fik jeg det indtryk, at man fra den side talte anderledes ved første behandling af regeringens lovforslag end forhen af den grund, at man ville og skulle være i modsætning til regeringen. Jeg har den opfattelse, at det ærede medlem hr. Thisted Knudsen nok ønsker samarbejde eller giver udtryk for det, men nogen særlig interesse i det har han ikke.

Nu til allersidst er der imidlertid sket en ændring af mindretallets stilling, og det takker jeg for så vidt for. Mindretallet er ved at vende tilbage til sit udgangspunkt, idet det i betænkningen fremhæver, at den amtskommunale ejendomsbeskatning i dag står i åbenbart misforhold til den skatteevne, som landbrugsejendommene repræsenterer. Jeg er ganske enig i denne betragtning, og hvis mindretallet ikke har noget derimod, vil jeg netop med denne begrundelse anbefale regeringens lovforslag.

Dernæst vil jeg fremhæve, at netop i dag er, som mindretallet også udtrykker sig, landbruget direkte og hårdt ramt af et stort prisfald. Det er landbruget, der trues af krise, og derfor mener jeg, det er selvfølgelig, at det er landbruget, regeringen vil støtte med sit forslag. Jeg ved meget vel, at det ikke er vanskeligt, og det er i øvrigt også billigt, at prøve at skabe utilfredshed blandt håndværkere og handlende i landdistrikterne, for det er rigtigt, at deres indtjening vil gå ned, hvis landbrugets vanskeligheder bliver af længere varighed; men amtskatterne betyder ikke så forfærdelig meget for de håndværkere og handlende, der som oftest kun har små grundværdier, i reglen vel kun en byggegrund eller måske to. Hvad der derimod er helt afgørende for disse medborgere, er, at landbruget til stadighed kan betale sine regninger. Jeg tror derfor, at alle landhåndværkere og -handlende m. v. må give tilslutning til regeringens forslag. De ved meget vel, hvad det vil betyde for dem, og hvor farligt det vil være for dem, hvis de udestående fordringer hos en lang række af deres kunder stiger. De ved, hvad det be-

[Kirkegaard.]

tyder i sammenligning med en mindre skattelettelse på en enkelt byggegrund eller to.

Nu lyder det så pænt med skattelettelse til alle i amtskommunerne, men jeg tror ikke, vi har råd dertil endnu; dertil er den økonomiske stilling ikke stærk nok. De, som i en situation som den, vi netop står i, vil hjælpe alle mennesker, kan let komme for skade slet ikke at hjælpe nogen overhovedet, men tværtimod skade os alle sammen. Jeg mener stadig væk, at en skattelettelse for alle i forhold til landbrugets forrentningsprocent, også for de medborgere, hvis indtjening stammer fra helt andre og bedre rindende kilder, i sig selv er en urimelighed. Jeg forstår i virkeligheden knap nok, at et sådant forslag kan stilles. Når det ærede medlem hr. Thisted Knudsen henviser til, at et sådant forslag blev fremsat i 1933, undrer det mig, at det ærede medlem glemmer, at kommunernes struktur i dag er en anden end i 1933, og at landbruget er en svindende del af befolkningen og andre medborgere og andre erhverv en stedse stigende.

I øvrigt vil vi selvfølgelig alle sammen gerne have skattelettelse; det vil jeg også gerne, men som jeg sagde før, tror jeg ikke, at vor økonomi er stærk nok dertil endnu. Jeg tror, at en skattelettelse til alle i dag vil give bagslag. En regering, der bliver slap i knæene på halvvejen — og jeg mener, det er omtrent dér, vi står i dag — vil være ude af stand til at sanere vort lands økonomi. Derfor vil jeg anbefale regeringen ikke at høre efter de røster, der kræver skattelettelse netop nu. Regeringens lovforslag går ikke ud på skattelettelse i almindelighed, men tilsigter at støtte landbruget i en forhåbentlig kortvarig periode, hvor landbrugets indtægter svigter.

Det radikale venstre vil gerne støtte regeringens lovforslag. Jeg beder flertallet om at stemme mindretallets ændringsforslag ned, og jeg beder det samme flertal stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Helge Madsen: På retsforbundets vegne vil jeg opfordre til at stemme imod de ændringsforslag, som er stillet af venstre og de konservative. Det drejer sig ikke om en skattelettelse, som der har været talt om her, men om øget statstilskud, og det vil

siige, at disse penge skal tages fra anden side.

Ved første behandling af det foreliggende lovforslag udtalte jeg, at forslaget var omtalt i regeringserklæringen, og at denne regeringserklæring fortsat skulle efterleves. Min udtalelse havde naturligvis et videre sigte. Det foreliggende lovforslag skal realisere bestemmelsen i regeringserklæringen om den konjunkturbestemte regulering af den amtskommunale grundskyld, men i samme punktum i regeringserklæringen tales der om overgang fra bygningskatter til grundskyld. Det er det, retsforbundet venter på endnu; det er denne, jeg kan ikke engang siige anden halvdel af punktummet, for det er i virkeligheden første halvdel, som vi håber må blive fulgt op med et lovforslag om overgang fra bygningskatter til grundskyld i kommuner og amter. Det foreliggende lovforslag om nedsættelse af den amtskommunale grundskyld kan kun være et led i den videre lovgivning på dette område.

Lynnerup Nielsen: Ved lovforslagets første behandling fremsatte jeg på mit partis vegne synspunkter vedrørende ændringerne i den kommunale ejendomsbeskatning, som ikke i alle måder dækkes ind af de ændringsforslag, der er stillet af mindretallet her, men disse ændringsforslag dækker dog på et meget væsentligt punkt mit og mit partis synspunkt, nemlig at den amtskommunale ejendomsbeskatning kommer til at omfatte alle ejendomme, herunder også ejendomme, der ikke er noteret som landbrugsejendomme.

Vi mener, at der bør finde en lempelse sted i ejendomsbeskatningen, som kommer enhver boligindehaver til gode. Vi kan ikke se det rigtige i, at alle, der bor i lejligheder i et bymæssigt bebygget område, undrages den lettelse i grundskylden til amtskommunen, som alene kommer landbruget til gode. Vi finder det ikke rimeligt, at der her finder en deling sted af de amtskommunale skatteydere. Det er så meget mere urimeligt, som disse skatter hviler tungt på ethvert nybyggeri, på enhver lejlighed, der så sandelig er dyr nok i forvejen. Med de byggepriser, vi efterhånden er nået op på, må jævne mennesker betale en meget betragtelig sum bare for at have tag over hovedet. En let-

[Lynnerup Nielsen.]

telse af skatten på noget så nødvendigt som en bolig burde ikke alene komme landbruget til gode.

Ud fra disse synspunkter vil mit parti stemme for mindretallets ændringsforslag, som er i overensstemmelse med de betragtninger, jeg på mit partis vegne gav udtryk for ved lovforslagets første behandling.

Jeg hørte for et øjeblik siden det ærede medlem hr. Helge Madsen nævne, at retsforbundet var tilhænger af, at man fra bygningsbeskatningen skulle gå over til grundskyld — jeg ved meget vel, at det er retsforbundets synspunkt, det er også vort synspunkt — og regeringserklæringen skulle overholdes, sagde det ærede medlem, men så havde det været ulige bedre, om man var begyndt med en nedsættelse af ejendomsbeskatningen for alle de beboelser, der oprettes omkring byerne, i købstæderne og i de bymæssigt bebyggede områder, for den er så sandelig også tyngende nok. Jeg havde naturligvis gerne set, at der var sket en lettelse i bygningskatten, men jeg har af de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, forstået, at den imødekommenhed, den højtærede indenrigsminister har udvist med hensyn til bygningskatterne, kun består i en standsning af bygningskatterne, så de ikke yderligere må forhøjes, men at der ikke er tale om nogen som helst nedsættelse.

Mit parti vil som sagt stemme for de af mindretallet foreslåede ændringer.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg vil gerne takke udvalget for det arbejde, det har udført, og flertallet for den tilslutning, det har givet lovforslaget. Det er blevet fremført af det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, at der ikke var nogen forhandlingsvilje hos regeringen. Nu er jeg desværre ikke rigtig klar over, hvad det var, man ville forhandle om, for i princippet har de ændringsforslag, som venstre og de konservative har stillet, også forrentningsprocenten som grundlag, og man begrundet den foreslåede ændring med landbrugets vanskelige forhold; men denne forrentningsprocent kommer ikke de øvrige jordbesiddere ved. Det, man fra oppositionens side synes at ville, er, at man vil have brugt nogle flere penge, men der er grænser for, hvor

mange penge der er til rådighed, selv når man har en fornuftig regering, og derfor har vi ikke kunnet stille det beløb til rådighed, som man fra oppositionens side ønsker.

Hvis det var så meget om at gøre, at lovforslaget kom til at omfatte alle, kunne jeg have forstået, om man storsindet havde tilbudt at dele det beløb, som var stillet til rådighed; så havde der dog været en vis tankegang i det. Men man ønsker at fastholde det, som er tilbudt, og derudover at få et beløb til andre, som jeg ikke kan se kan være berettiget til at forlange nedsatte skatter på grund af faldet i landbrugets forrentningsprocent. Jeg synes, at venstre og de konservative med deres ændringsforslag, der jo går ud på det samme som deres tidligere fremsatte lovforslag, kommer i en mærkelig dobbeltstilling, idet de ønsker, at lempelsen skal komme alle til gode, men alligevel siger, at deres forslag er stillet af hensyn til landbrugets vanskelige forhold.

Rent principielt er de forslag, som man fra venstre og konservativ side har stillet, vel et udtryk for, at man faktisk ønsker disse ejendomsskatter afskaffet — det er der gentagne gange givet udtryk for. Men deroverfor vil jeg gerne sige, at det er mit og de partiers synspunkt, som støtter regeringens forslag, at det at råde over landets jord medfører visse forpligtelser. Derfor er det, vi kun har fremsat forslag om en regulering af landbrugets grundskatter i forhold til forrentningsprocenten.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), som talte om det samme, mente, at det principielt var et forkert skattegrundlag, vi havde på dette område, og derfor tilsigtede man at få hele denne beskatning afskaffet. Men det er slet ikke det, venstres og de konservatives forslag går ud på. De går nemlig også ud på at lave en regulering på grundlag af landbrugets forrentningsprocent, så jeg kan ikke se, at man — skal vi sige det sådan — har spillet ærligt spil. Hvis det virkelig forholdt sig sådan, var det noget helt andet, man skulle have foreslået, nemlig en afskaffelse af grundskatterne til amtet, men det har man ikke gjort, idet man netop som begrundelse har givet hensynet til landbrugets forhold. Det skulle være en regulering, og

[Indenrigsministeren.]

det er det, vi har foreslået, og i konsekvens heraf er det derfor også kun kommet til at gælde for landbrugets forhold.

Jeg skal naturligvis anbefale, at man stemmer imod de ændringsforslag, der er stillet. Det er meget mærkeligt at høre det ærede medlem hr. Lynnerup Nielsen stå op og anbefale at stemme for disse ændringsforslag, idet ændringsforslag nr. 2 netop fastholder den højere ejendomsskyld, og det ærede medlem har hele tiden talt om, at det var bygningskatterne, altså ejendomsskylden, der fordyrede lejlighederne.

Udvalgets ordfører (Ove Hansen): Når man, navnlig fra det ærede medlem hr. Thisted Knudsens side, taler om, hvor uretfærdige disse amtskommunale ejendomsskatter er, ønsker jeg, at man skal være klar over, at enhver lettelse, der gives her, skal overføres på de personlige skatter. Det drejer sig ene og alene om byrdefordelingen.

Jeg har i denne tid, hvor vi har kommunal ligning, ved gennemgangen af selvangivelserne været glad for, at vi har noget, der hedder ejendomsskatter. Det er helt urimeligt at tale om, at det drejer sig om en særskat, som kun en speciel kategori af skatteydere bebyrdes med. Det er min opfattelse, at såvel ejere som lejere kommer til at betale skat til amtskommunen.

Betragter man endelig de udgifter, som amtskommunerne formentlig får i det kommende år, ser man, at ca. 63 pct. af disse udgifter bliver dækket af staten i form af statstilskud. Jeg tror, man skal holde op med den snak om, at de amtskommunale skatter ene og alene bæres og betales af en lille gruppe her i landet.

Vi erkender — og det er det centrale i det foreliggende lovforslag — at landbruget har vanskeligheder for tiden, og vi er klar over, at en ajourføring af det tilskud, man fra statens side siden 1933 har ydet til nedbringelse af grundskyldpromillen, må forhøjes; det er derfor, der er stillet forslag om, at det nu forhøjes fra 465 000 kr. til 1,2 mill. kr. for hver promille, forrentningsprocenten daler under 4,5.

Vi vil gerne medvirke til en ajourføring,

og derfor anbefaler vi at stemme for flertallets indstilling.

Thisted Knudsen: Jeg er ikke rigtig klar over, hvad den højtærede indenrigsminister mener med den bemærkning, at vi ikke har spillet ærligt spil. Jeg forstår ikke rigtig, hvad han egentlig sigter til. Hvis den højtærede indenrigsminister har fulgt med i denne sags behandling, kender han jo vort principielle standpunkt. Vi har givet udtryk for, at den amtskommunale beskatning har udviklet sig til en særskat. Vi har givet udtryk for, at vi ønskede en dybtgående revision. Vi har sagt, at landbrugets økonomiske stilling var en sådan, at det ikke mere var i stand til at bære denne form for beskatning. Dette har den høje regering erkendt.

Dernæst har vi sagt, at vi bedømmer stillingen sådan, at den eneste mulighed, der — med det nuværende flertal i denne sal — er for at få lempet den amtskommunale beskatning, desværre går over landbrugets forrentningsprocent. Det var det, jeg var enig med den højtærede landbrugsminister om i foråret.

Jeg vil gerne stille tingene rigtigt på plads, når den højtærede indenrigsminister mener, at der ikke er spillet ærligt spil.

Til det ærede medlem hr. Kirkegaard: der er jo ingen tvivl om, at det ærede medlem er enig med os i sit hjerte — det har han givet udtryk for mange gange, og derfor måtte den tale holdes, der blev holdt her; men i ordene — det erkender vi — er det ærede medlem uenig med os.

Jeg spørger det ærede medlem: hvis det nu viser sig, at landhåndværkerne kommer i vande — det kan meget let ske — eller købmændene, vil man så også indføre en særlig lempelse for dem via en eller anden forrentningsprocent? Når landbruget har krav på det, må andre vel have nøjagtigt det samme krav.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 88 stemmer mod 52.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes ved, at

§ 2
vedtoges med 90 stemmer mod 52.

§ 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2994, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 471).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Johs. E. Larsen): Udvalget har i 4 møder drøftet lovforslaget. Man har haft samråd med indenrigsministeren, og udvalget har som anført i betænkningen modtaget skriftligt materiale vedrørende driften af de kommunale sygehuse.

Under udvalgsarbejdet er det spørgsmål rejst, hvorvidt de udgifter, som den nye lov om uddannelse af sygeplejersker medfører, burde refunderes efter andre regler end dem, det foreliggende lovforslag indeholder. Da den nye ordning vedrørende uddannelse af sygeplejersker endnu ikke er endeligt fastlagt alle steder, er det på nuværende tidspunkt vanskeligt at fastslå, hvor store udgifter denne ordning vil

påføre kommunerne. Udvalget har derfor fundet det rigtigst, at det rejste spørgsmål stilles i bero indtil videre.

Venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget har i en særudtalelse fremsat nogle kommentarer til lovforslaget. Jeg går ud fra, at de to partiers ærede ordførere selv vil fremsætte nogle bemærkninger i tilknytning til denne udtalelse.

Jeg kan på hele udvalgets vegne indstille lovforslaget til vedtagelse i den skikkelse, hvori det er fremsat af den højtærede indenrigsminister, og jeg kan som socialdemokratiets ordfører yderligere medgive det mit partis anbefaling.

Thisted Knudsen: Under henvisning til de bemærkninger, som mindretallet — venstre og de konservative — har gjort i betænkningen, skal jeg først understrege refusionsspørgsmålet. Forholdet er jo det, at amtskommunerne føler tungt de stedse stigende sygehusudgifter og derfor har lagt vægt på, ikke mindst over for indenrigsministeren, at få gennemført en hurtigere refusion. Det er vort håb, at man senere kan vende tilbage til dette spørgsmål og eventuelt, med ministerens bistand, finde frem til en ordning, der er mere imødekommende over for kommunerne, for så vidt angår refusion af sygehusudgifterne.

Den anden bemærkning, vi har gjort i betænkningen, den om udgifterne vedrørende uddannelsen af sygeplejersker, er af principiel karakter. Vi er af den opfattelse, at man ikke kan være berettiget til at hæfte nye udgifter til den amtskommunale beskatning. Den nye ordning vedrørende sygeplejerskernes uddannelse vil medføre nye udgifter, og det vil, hvordan man end vender og drejer det, betyde, at den amtskommunale beskatning vil stige. Jeg har imidlertid forstået stillingen under forhandlingerne i udvalget sådan, at man faktisk erkender, at der her foreligger et problem, idet man jo også i betænkningen tilføjer, at man ikke på nuværende tidspunkt har tilstrækkelig oversigt over, hvad denne ordning med hen-